

Buna ziua!

Doamnelor și domnilor,

Serviciul Român de Informații a transmis pe 23 iunie către Comisia de Control Raportul de activitate aferent anului 2022. Este un document clasificat până în momentul în care va fi discutat în Comisie și înaintat spre dezbateră plenului reunit al Parlamentului.

Raportul care a ajuns în Parlament prezintă inclusiv o sinteză a modurilor în care SRI s-a transformat din punct de vedere al instrumentelor de lucru pentru a deveni mai flexibil și mai adaptabil schimbărilor de realitate geopolitică.

Asupra acestor transformări aș vrea să insist. Cred că este important ca societatea și cetățenii să știe că SRI s-a transformat major în acești ani, ca să poată acționa mai eficient și mai adaptat provocărilor actuale, pentru a proteja România. Suntem la finalul unui proces foarte important de reconfigurare a tuturor componentelor SRI, atât la nivel local cât și regional. A fost un proces menit să asigure instituției un sistem conceptual de securitate integrat, precum și să îi sporească eficiența în prevenirea și contracararea amenințărilor la adresa securității naționale.

Documentul detaliază și finalizarea cu succes a două proiecte majore – Regio și Centrio, secondate de multiple etape de reșezare organizatorică. Prin aceste două proiecte de reorganizare, SRI a devenit o instituție modernă, suplă și debirocratizată.

Proiectul Regio a început în 2017 și a avut ca obiectiv reorganizarea teritorială a instituției, pentru a ne adapta la realitățile actuale și la amenințările preponderente ale unei arii geografice particulare. Nu mai există astăzi 41 de Servicii în miniatură aferente fiecărui județ și Capitalei. Acum vorbim de o nouă organizare regională, cu mai puține direcții, cu un lanț de comandă scurtat și cu o flexibilitate accentuată, care a produs deja rezultate foarte bune.

Proiectul Centrio a însemnat pasul următor - adică transformarea din temelii a unităților centrale ale Serviciului în raport cu o idee simplă: *operațiunile pe primul loc*. Împreună cu parteneri instituționali importanți, pe model euro-atlantic, am reformulat concepțiile de lucru astfel încât resursele umane și financiare, investițiile și prioritățile să fie direcționate în raportare directă la obiectivele de securitate națională. Acest lucru a implicat și asigurări legate de menținerea în matca legală și constituțională, cu accent pe creșterea eficienței și consolidarea bunului prestigiu creat în relația cu partenerii noștri din UE și NATO.

Rezultatele bune au apărut deja, și acest lucru nu poate decât să ne bucure. Personal, am satisfacția de a constata că direcțiile strategice pe care le-am urmărit funcționează cu succes în planul concret al activităților SRI. Prin ceea ce conține și confirmă, raportul SRI îmi oferă sentimentul îndeplinirii tuturor obiectivelor în rolul public de director al Serviciului Român de Informații.

Modernizarea instituției s-a făcut la pachet cu alți pași care, în acești ani, au însemnat o separare de moștenirea vechii Securități, introducerea de cursuri despre totalitarism și democrație pentru noii angajați, predarea completă a arhivelor către CNSAS – într-un gest care am sperat să fie preluat și de alte instituții. Până acum, nu s-a întâmplat acest lucru. Am mai vorbit de riscul securismului și nu îl voi mai repeta. Sper că suntem mai mulți cei care înțelegem mizele acestei clarificări a trecutului. Nu putem privi niciodată înainte dacă mereu revenim în trecut, pentru a rezolva problemele nerezolvate ale altor generații. Nu putem mereu cere generațiilor viitoare să rezolve problemele pe care noi nu le-am rezolvat.

Finalizarea proceselor de actualizare operațională a SRI mă obligă, în egală măsură și la o analiză cu privire la viitor. Vorbesc despre viitor în raport cu valorile care mă definesc, cu lucrurile în care cred și sub auspiciile sistemului democratic pe care am ales să îl slujesc.

Este momentul să constat că obiectivele profesionale pe care mi le-am propus la preluarea mandatului de director au fost îndeplinite. Prin urmare, pot să închei etapa de viață pe care am parcurs-o în fruntea Serviciului Român de Informații.

Încheierea mandatului meu este o decizie pe care am discutat-o deschis în ultimele săptămâni cu Președintele României, căruia îi mulțumesc și cu acest prilej pentru susținerea constantă arătată de-a lungul acestor ani la conducerea Serviciului. L-am informat și pe președintele Comisiei pentru exercitarea controlului parlamentar asupra activității SRI. Este o decizie ale cărei rațiuni au fost înțelese pe deplin, și pe care vi le împărtășesc și dumneavoastră. O să vă explic:

Este o cutumă greșită la noi, ca cei care dețin funcții de putere să nu plece din ele decât în ultima clipă, eventual forțați. Majoritatea celor care dețin puterea nu renunță la ea când își îndeplinesc obiectivele, din diverse motive. Eu personal, cred că este nevoie de un astfel de pas. Este în primul rând un gest de sănătate democratică, pe care l-am argumentat fără echivoc încă din primul an de mandat. Este sănătos pentru democrație, pentru echilibrul puterilor în stat, ca un director de serviciu de informații să aibă un mandat limitat în timp.

Pietrificarea în funcție nu este bună, ea poate conduce la setarea de obiective greșite pentru instituție, la pierderea contactului cu realitatea socială, la confundarea funcției cu persoana care o deține. Nu vreau acest lucru nici pentru mine, nici pentru o instituție care este mai valoroasă decât orice director pe care l-a avut.

Nu vreau să evit abordarea frontală a unui subiect care este legitim dezbătut în spațiul public: funcția de director al unui serviciu de informații oferă acces la un volum semnificativ de informații sensibile. Nu cred că este bine pentru democrație ca o persoană să concentreze expunere la informație secretă pentru un timp îndelungat. Pur și simplu, cred că cetățenii și statul sunt mai bine slujiți dacă la conducerea SRI se succed lideri la intervale de timp clar stabilite.

Consider că, din moment ce mi-am atins obiectivele propuse, nu există nici o rațiune pentru a continua să exercit această funcție. După cum spuneam, închei această etapă de viață cu satisfacția că am făcut lucruri bune pentru cetățeni, pentru România și pentru SRI. Am reușit restructurarea instituției pentru a fi mai eficientă, am îndepărtat-o de politică și de moștenirea fostei Securități, și am menținut și amplificat încrederea și respectul partenerilor noștri externi, alături de care SRI luptă zi de zi pentru protejarea României. Am promovat o nouă generație în funcțiile de conducere și am pus la dispoziția societății informațiile extrase din arhivele fostei Securități. Starea serviciului este, acum, semnificativ mai bună decât era în urmă cu 8-9 ani. Realizările publicabile, dar și provocările mandatului se regăsesc în volumul 2 al Monografiei SRI, care acoperă perioada 2015-2023.

Vreau să-mi exprim aprecierea față de profesioniștii din SRI, față de partenerii din conducerea executivă și față de beneficiarii legali ai instituției, care mi-au fost sprijin, dar și resort critic pozitiv în toți acești ani. Rămân un susținător deschis al valorilor de securitate națională și al profesioniștilor onești din domeniul informațiilor. Și cred că viitorul SRI va fi unul bun pentru România dacă instituția se ferește de greșelile și abuzurile trecutului, dacă își menține parcursul democratic și de profesionalizare care i-au adus în prezent admirația și respectul partenerilor săi din țară, din UE și din NATO.

Îmi amintesc acum de ceea ce spunea un important lider politic european al secolului XX - „Singurul ghid al unui om este conștiința sa. Singurul scut al memoriei sale este verticalitatea și sinceritatea acțiunilor sale. Este foarte imprudent să mergi prin viață fără acest scut, pentru că suntem atât de des luați în derâdere de eșecurile speranțelor noastre și de nerealizarea planurilor noastre. Purtând acest scut, vom fi mereu în rândul celor onorabili”.

Declarația de astăzi este ultima în calitate de director al Serviciului Român de Informații. Profesional și sufletește voi fi marcat pozitiv pentru toată viața de această experiență deosebit de onorantă. Emoțional și rațional, mă voi raporta totdeauna cu respect, considerație și afecțiune la motto-ul SRI – Patria, a priori.

Vă mulțumesc! O zi bună!